

Els taulons dels ponts de Madison cruixen

Valentí Valenciano

Els *Ponts de Madison* m'han decebut, un pèl. Esperava que l'ex-cusa que donava nom a la trama literària serien unes construccions més solvents, més belles, i amb algun tipus d'arquitectura estimable. Tot just eren quatre taulons vells, que cruixien al pas dels vehicles polsosos d'Iowa, amb uns quants noms d'amors disseminats, gravats en la seva crosta.

Després de sentir parlar tan bé de la cinta, i d'escurtar les opinions dels cinèfils solvents, vaig decidir passar per la vicaria de l'Augusta.

Fou en dijous. Els propietaris em llençaren a les tenebres de l'edifici dels multi-cines. Al lloc més allunyat, i desemparat. La sala era gairebé buida. L'acomodador parlava per un walky-talky. Les parelles xiuxiejava. Mastegaven rosetes de blat de les Índies i regalèsies. Feien temps, i els ulls els titil·laven, previent el devessall llagrimós que se'ls apropiava. Em vaig ben acomodar.

Sentí alguna queixa, mentre rodava el film. Quan finalitzà, alguna nina s'acaronava la cara. El mocador, d'una d'elles, era d'un blanc res-

plendent. Acomiadava emocionada els residus incinerats de la parella furtiva, mentre la pantalla passiva s'englotia les lletres petites. Jo, vaig esquitllar tot xalest.

L'endemà, discutia la trama en un sopar encisador. La taula era rodona. Les dones, totes —bellíssimes, per cert— també havien desfilat per la vicaria de l'Augusta, com jo. M'interessava la seva opinió, sobretot. La dels mascles me la imaginava: Meryl Streep no té pebrots per marxar. Si ho fes, s'esfumaria la història, i l'encant de la pel·lícula.

Per sorpresa meua, hi havia diversitat de criteris. Unes la trobaren lenta. D'altres, sensible. Algunes opinava que el Clint Eastwood posava cara de post, en tota la cinta. Que, xopat de pluja, era tètric. La més jove el descobrí molt envellit. A una professora d'anglès la pel·lícula l'emocionà. No li faria res tornar-la a veure. Però, totes coincidien en una qüestió: aquella parella furtiva no hagués durat més de set dies. Sentència la ressenya la professora d'història: les bones pel·lícules no fan plorar.

Aleshores, el sopar m'acabà de convèncer que la cinta tot just era una història sentimental passadora.

Els gèneres cinematogràfics (I)

Josep Franco

INTRODUCCIÓ

El concepte de gènere està absolutament lligat al naixement del sonor i del cinema com a indústria que interessa econòmicament i ideològica pel seu poder de manipulació com a eina d'intercanvi i de mirall social on buidar les frustracions quotidianes. No oblidem que aquest concepte neix als Estats Units, on les condicions de possibilitat ho permetien, per dues raons fonamentalment: les característiques sociopolítiques del públic, heterogeni, de baixa formació cultural (que cerca un model fàcil de digerir, substitut de la realitat, a la manera de la novel·la decimonònica burgesa, el model anomenat narratiu-transparent que acabarà imposant-se i que finalment arribarà a Europa, triomfador, després de la Primera Guerra Mundial); i una raó que podem con-

siderar tecnològica i econòmica, i és que es tracta de fer el fet iterable, repetible, per poder-lo controlar (a la manera dels positivistes del XIX, i crear models fàcilment reconstruïbles, barats, que s'autoalimenten a l'ensems que proveeixen de ficció a gent necessitada de somnis).

Hi ha qui els considera coherents i amb una força interna capaç d'una especialització al llarg d'algunes dècades, depenent de les preferències industrials i del públic en general. Aquesta continuïtat i coherència solament funciona des de Hollywood, no pas des d'Europa, on el cinema, malgrat la contaminació a què ha estat sotmès per part de la indústria americana ha conservat una mirada més crítica que no ha pogut ni volgut esser esborrada totalment.

Els gèneres són sistemes narratius específics del cinema clàssic. Cadascú d'aquests funciona per codis diferents. Parteixen el cinema popular que pertany a les cultures de massa i reflecteixen i reforcen els valors morals de la societat. Tots responen a un model determinat preestablert on l'especialització del treball i les parcel·les definides estan molt marcades, com en qualsevol procés de producció. Fins i tot cada productora s'especialitza en un gènere determinat. Els gèneres responen a les necessitats del públic, i al mateix temps imposen una manera determinada de veure dictada pels models institucionals. Sorgeixen en un context històric de plena decadència social i moral: crisi econòmica del 1929. Es pot dir que cap als anys cinquanta aquest model de producció es trenca i els gèneres es converteixen en pastiche. Abans, però, han tingut tot el temps del món per tal de construir uns valors ètics i una tipologia clara de personatges que veurem repetits a les sèries televisives de finals dels cinquanta.